

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

juncti, non uti amplius matrimonio iam ante contracto.

39 Confirmatur secundò: Ecclesia multis canonibus statuit, ut votum continentiae ab ordinandis sacris Ordinibus exigatur: At si iure divino annexa esset sacris Ordinibus continentia, non esset ex parte ordinandorum necessarium votum, aut lex Ecclesiae, ad eam illos obligans: Ergo continentia iure tantum Ecclesiastico Ordinibus sacris annexa est.

40 Confirmatur tertio: Nullum extat praeceptum divinum de hac re in Scriptura, vel Traditione, ut constabit ex solutionibus objectionum; neque ex lumine naturali colligi potest, quamvis enim ratio naturalis dicat, esse valde congruum quod sacri homines abstineant ab usu matrimonii, non tamen dicat esse necessarium; alias peccassent Sacerdotes legis antiquae, habendo uxores: Ergo usus conjugii sacris hominibus iure tantum Ecclesiastico prohibitus est.

41 Dico secundò, similiter iure solum Ecclesiastico prohibitum esse contrahere matrimonium iis omnibus, qui Majoribus Ordinibus initiati sunt. Est etiam D. Thoma in 4. dist. 37. quaest. 1. art. 1. in corp. ubi haec scribit: *Ordo sacer de sui ratione habet ex quadam congruentia quod matrimonium impedire debeat, quia in sacris Ordinibus constituti, sacra vasa & sacramenta tractant, & ideo decessus est, ut maritalis corporalem per continentiam fervent: Sed quod impedit matrimonium, nisi ex constitutione Ecclesiae habet tamen aliter apud Latinos, quam apud Graecos, quia apud Graecos impedit matrimonium contrahendum, solum ex vi Ordinis; sed apud Latinos impedit ex vi Ordinis, & ulterius ex voto continentiae, quod est Ordinibus sacris annexum; quod etiam si quis verbo tenus non emittat, ex hoc ipso quod Ordinem suscepit, secundum ritum Occidentalis Ecclesiae, intelligitur emississe; & ideo apud Graecos & alios Orientales, sacer Ordo impedit matrimonium contrahendum, non tamen matrimonij prius contracti usum; possunt enim matrimonio prius contracto uti, quamvis non possint matrimonium de novo contrahere; sed apud Occidentalem Ecclesiam impedit matrimonium, & matrimonij usum. Quibus verbis sanctus Doctor hanc & praecedentem conclusionem aperte docet, & egregie illustrat.*

Ratio etiam suffragatur: Scenim matrimonium iure divino pugnet cum sacris Ordinibus non posset Pontifex dispensare, ut sacris Ordinibus initiatus, nubere: Sed hoc dici nequit: Ergo nec illud. Sequela Majoris patet, Pontifex enim non habet potestatem dispensandi in iure divino. Minor verò probatur, tum ex praxi Ecclesiae, quae pluries in hoc dispensavit, tum ex D. D. Thoma 2. 2. quaest. 88. art. 1. qui etsi id negat de religioso professo, concedit tamen de Presbytero. Nec valet si dicas, quod cum Ecclesia dispensat ut sacri Ordinibus initiatus nubat, privat illum exercitio sui ministerij. Nam licet Ecclesia regulariter id praestet, interdum tamen eos sacri Ordinis ministerio relinquit, ut constat ex Concilio Ancyrano, celebrato ante Nicenum, & approbato à Leone I V. in cuius canone 10. sic habetur: *Diaconi quicumque ordinantur, si in ipsa Ordinatione protestati sunt, & dixerunt, vel se conjugio copulari, quia sic manere non possunt, in ministerio manent, propterea quod eis Episcopus licentiam dedit.*

42 Potest insuper suaderi ista conclusio, ex dictis in praecedenti; si enim usus matrimonij non sit iure divino prohibitus Clericis, sacris Ordini-

bus initiatis (ut constat exemplo Graecorum, qui licet utuntur matrimonio ante sacri Ordinationem inito) multò minus ipsum matrimonium; matrimonium enim non prohibetur sacris hominibus, ratione contractus, qui boni & sacramentalis, sed ratione usus, qui solus & statu sacrorum hominum. Unde Tridentinum sess. 24. can. 9. manifestè significat iuramentum Ecclesiastici esse, quod Majoribus Ordinibus initiati matrimonium contrahere nequeant, cum sic ait: *Si quis dixerit Clericis in sacris Ordinibus constitutis, vel religiosi casti ac continentibus profectis, posse matrimonium contrahere, contrariumque validum esse, non obstante lege sacrosancta, vel voto, &c. anathema sit.*

§. II.

Solventur objectiones.

Contra primam conclusionem plura congerit Tisrianus Scripturae & 88. Patrum testimonia, quae ne apparenter quidem probent id quod intendis unde miratur Vazquez, illi ipsum adduci potuisse in sententiam omnium Theologorum contrariam, dicitque ut eum excuset, nimio castitatis, cuius erat amarissimus, & lo accensum, existimasse id quod ardentius piebat, nimirum ex quolibet Scripturae & Patrum testimonio id expresse colligi. Aliquam men proponit ex Patribus testimonia, quae quid habent apparentia, ea praecipue quae Syricio Papa Epist. 1. ad Himerium Tarraconensem Episcopum cap. 7. ex Epiphano haer. 59. & ex Eusebio Caesariensi lib. 1. de demonstratione Evangelica cap. 9. adducit: Verba Syricii haec sunt: *Domine Iesus cum suo nos illud ad adventu, in Evangelio protestatur, quia legem non implere, non solvere. Et ideo Ecclesiam, caput fons est speciosus formae, castitatem voluit splendorem, ut in die iudicii, cum tuus adveniret, sine macula & ruga eam posset, sicut per Apostolum sanxit, tuit, reperire. Quorum sanctionem Sacerdotes omnes atque Levites, insolubili lege constringunt, ut ad ordinationis nostrae, sobrietati ac pudicitiae, & castitatis mancipemur & corpora. Epiphanius vero loco citato sic habet: *Re vera non suscipi sancta Dei predicatio, post Christi adventum, qui ante prius mortuam eorum uxore secundo nuptias conjuncti sunt &c. Sed & adhuc viventem & iterum genitrem unius uxoris virum non suscipi in Diaconum, Presbyterum, Episcopum &c. Denique Eusebius citatus ait, secundum leges novi testamenti debere sacris initiatis ab uxore abstinere: At leges novi testamenti, sunt leges Christi & Divinae: Ergo iure divino sacris Ordinibus initiati tenentur ab usu conjugii.**

Verum haec levia sunt, verba enim Syricii non plus probant, quam continentiam ministeriorum Ecclesiae esse secundum Christi voluntatem & beneplacitum, qui voluit Ecclesiam Evangelicam castitatis splendore radiare; & esse portam ex institutione seu constitutione & praecepto Apostolico, lato secundum Christi beneplacitum & intentionem, ut significant verba illa Syricii sicut per Apostolum suum instituit. Epiphanius vero nomine sancti Dei predicatio, intelligit predicationem legis non Evangelicam, sed Ecclesiasticam, quam ideo vocat, hoc nomine, quia simul cum lege Evangelica, live cum lege Dei

ab Apostolis predicata fuit. Similiter Eusebius, per leges novi testamenti, intellexit leges non à Christo latas, sed ab Ecclesia vel Apostolis traditas in novo testamento. Quas interpretationes legitimas esse, & ad mentem illorum, colligitur manifeste ex eo, quod eodem modo loquantur de lege prohibente personis sacris usum conjugii, ac de lege arcente bigamos à Sacerdotio, ut constat ex verbis istis Epiphani suprà relatis: Non suscipit sancta Dei prædicatio post Christi adventum eos qui mortuæ eorum uxore secundæ nuptiæ conjuncti sunt: At lex quæ bigamos non admittit ad Sacerdotium, est purè Ecclesiastica, ut docent communiter Theologi, & articulo sequenti ostendemus: Ergo illi censent legem prohibentem personis sacris usum conjugii, non esse divinam, sed purè Ecclesiasticam.

Plura etiam contra primam conclusionem proponit Turrianus argumenta, inter quæ istud præcipuum est: Sacerdotes & Levitæ veteris testamenti, jure divino prohibebantur ab uxoribus abstinere tempore suæ vicis: Ergo à fortiori Sacerdotes & Levitæ novi testamenti jure divino tenentur totâ vitâ continentiam servare. Nam idem illi jure divino tenebantur tempore suæ vicis continentiam servare, quia eo tempore divina mysteria tractabant, quæ hanc animi & corporis puritatem exigebant: At Sacerdotes & Levitæ novi testamenti, toto vitæ tempore tractant divina mysteria: Igitur toto suæ vitæ tempore, jure divino tenentur continentiam servare.

Confirmatur: Lex divina prohibens Sacerdotibus & Levitis veteris testamenti ab uxoribus tempore suæ vicis abstinere, non fuit ceremonialis, aut judicialis, sed moralis, fundata in virtute religionis & sanctitate, quam sacrosancta mysteria in ministro prærequirunt: Ergo non cessavit in lege Evangelica.

Ad objectionem, concessio Antecedente, nego Consequentiam, nam de Sacerdotibus & Levitis veteris testamenti, habemus plura Scripturæ loca, quibus Deus jubet eos ab usu matrimonii abstinere, tempore suæ vicis: de Sacerdotibus autem & Levitis novi testamenti, nullum legitur in Scriptura testimonium, quo idem eis præcipiatur: imò plures in oppositum sunt Conciliorum & Patrum auctoritates suprà adductæ. Nec refert quod Dei præceptum respectu Sacerdotum & Levitarum veteris testamenti sit morale, & fundatum in ipsa virtute religionis, & puritate quam in ministris sacrosancta mysteria requirunt; nam hæc solum convenientiam & congruitatem, non necessitatem indicant; cum nullam ex natura sua indecentiam, cultui divino repugnantem, usui matrimonii habeat; & quamvis aliquam haberet, ex hoc solum posset colligi, teneri jure divino sacros homines ab usu conjugii abstinere eo tempore quod sunt altari ministraturi; quo etiam tempore Græci, exemplo Sacerdotum & Levitarum veteris testamenti, ab uxoribus abstinere. Per quod patet ad Confirmationem.

Contra secundam conclusionem objicit primò Michael Medina: Concilia & Patres ajunt, carnalia conjugia esse sacris hominibus prohibita, quia sunt personæ Deo consecrata, non minus quam vasa sancto chrismate delibata: Ergo sicut ex natura ipsa benedictionis sive consecrationis calicis, provenit, quod ad alios usus deferre nequeat; ita & ex ipsa Ordinum sacrorum

natura, sine institutione, non verò præcisè ex prohibitione Ecclesiæ provenit, quod sacris Ordinibus initiatis non liceat matrimonia contrahere.

Secundò, Longè gravior pœna olim imponebatur iis qui post susceptos sacros Ordines celebrabant matrimonia, quam qui antea contracto utebantur; quod signum est, majus esse peccatum, Sacerdotem post suspensionem Ordinis matrimonium contrahere quam contracto ante sacerdotium, ut in ipso sacerdotio; & consequenter illud quidem esset tantum contra legem Ecclesiasticam, sed illud adversari legi divinæ.

Confirmatur: Prior transgressio puniebatur excommunicatione, quæ antiquis sæculis, non nisi in violatores divini juris vibrabatur.

Tertiò, Græcis etiam indultum sit, ut possint uti matrimonio ante sacram Ordinationem contracto, nunquam tamen cum illis dispensatum est, ut post susceptos sacros Ordines possint uxores ducere. Quod non leve signum est, in hoc Ecclesiam dispensare non posse, subindeque esse altioris juris quam humani.

Ad primum, nego suppositum consequentis, nimirum quod præceptum prohibens usum prophanum calicis consecrati, sit divinum, est enim tantum Ecclesiasticum, sicut ipsa calicis consecratio; unde sicut Ecclesia potest urgente aliqua necessitate dispensare, ut vasa Deo consecrata, ad prophanos usus applicentur; ita & cum sacro homine ad contrahendum matrimonium.

Ad secundum respondeo majus esse peccatum eorum qui post Ordines susceptos matrimonium contrahunt, & eo sic contracto utuntur, quam sit peccatum illorum qui ante suspensionem Ordinum conjugati, his susceptis, à conjugio non abstinere, licet neutrum sit jure divino prohibitum, sed tantum Ecclesiastico; ac proinde mirum non esse, quod major pœna ab Ecclesia statuta fuerit pro peccato illorum, quam pro peccato istorum.

Ad confirmationem dico, propter transgressionem legis Ecclesiasticæ, pœnas etiam depositionis, excommunicationis, & alias ejusmodi, esse statutas ab ipsa Ecclesia, ut ex ejus canonibus constat.

Ad tertium respondetur, quod licet præceptum de non contrahendo post sacros Ordines matrimonio, sit tantum Ecclesiasticum, sicut & præceptum de non utendo matrimonio ante sacros Ordines contracto; Ecclesia tamen Spiritu sancto ducta, prudenter judicavit & voluit, in favorem matrimonii jus suum possidentis, cum Græcis dispensare in usu matrimonii antea contracti, non autem in matrimonio contrahendo.

§. III.

Alia difficultas expeditur, & legem calibath rectissimam & utilissimam esse, & à temporibus Apostolorum in Ecclesia viguisse, contra hereticos ostenditur.

Deo tertio, rectè & justè ab Ecclesia statutum fuit, ut sacris Ordinibus initiati continentiam servarent.

Probatur primò argumento à minori ad majus: Olim in antiqua lege, qui res multò minus sanctas, quam sit ministerium sacrum novi testamenti, tractaturi erat, jubebantur ab uxoribus abstinere, nam exodi 19. cum legem Israël ita accepturi